

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Idea Theologiæ Moralis

Petrus <a Sancto Josepho>

Coloniæ, 1648

VII. De causis externis peccati, ubi de peccato originali.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38935

DE PECCATIS CAP. VII. 175

passione peccat, cuius propositum tendit in bonum finem; et si ad horam interrumpatur. Hæc tamen intellige, modo cætera sint paria, quia contingere potest, peccatum ex passione, ratione objecti tantisper excedere, ut simpliciter sit gravius peccato ex malitia, ut patet, si fiat comparatio inter homicidium patratum ex passione, & furtum commissum ex malitia.

C A P U T VII.

De causis externis peccati, ubi de peccato originali.

RESOLUTIO I. Deus non est causa peccati sive directe sive indirecte.] ITA S. Thomas 1. 2. quæst. 79. art. 1. quod probat, quia omne peccatum est per recessum ab ordine, qui est in Deum, sicut in finem, Deus autem omnia inclinat, & convertit ad seipsum, sicut in ultimum finem: unde impossibile est quod sit sibi, vel aliis causa discedendi ab ordine qui est in ipsum, adeoque quod sit directè causa peccati. Rursus, et si Deus aliquibus non præbeat auxilium, quod si præberet, non peccarent, hoc totum facit secundum ordinem suæ divinæ sapientiæ, & justitiæ; unde non imputatur ei, sicut causæ peccati, quod alius peccet: sicut gubernator non dicitur causa submersionis navis, ex hoc quod non gubernat navem, nisi quando subtrahit gubernationem potens, & debens gubernare. Et sic patet, quod neque indirectè Deus sit causa peccati.

Nota 1. ex respns. ad 1. Deum tradere aliquos in reprobum sensum, in quantum non prohibet eos, quin suum reprobum sensum sequantur: sicut dicimus expōnere eos quos nō tuemur. Et quod ait Augustinus, Deum inclinare voluntates hominum in bonum, & in malum, sic intelligēdum esse, quod in bonum quidē directè inclinat voluntatem, in malum autem, in quantum non prohibet. Unde tacitè arguuntur à S. Doctore, qui ex dictis locutionibus colligunt, Deum positivè, & physicè per motionem aliquam realem inclinare, imo quod pejus est, ineluctabiliter

sen

seu injecta antecedente agendi necessitate præterminare voluntatem hominis ad actus pravos.

Nota 2. Deum ex communis sententia, contra Durandum, ut causam primam & universalem concurreat ad actus pravos entitativè spectatos, idque per influxum immediatum, ipsique actibus pravis intrinsecum. Cujus ratio est, tum quia cum causa sit longè nobilior sua operatione, & omnes concedant eam ab influxu Dei immediato pendere, non nisi valde inconsequenter dici potest, ipsam operationem sine immediato Dei influxu posse subsistere, tum quia cum entitas actionis non distinguitur rea liter, à termino per eam producto, si illa non penderet immediatè à Deo, idem de isto dicendum esset, siveque non modo calefactio, sed ipse calor productus sine Deo conservaretur, immo homo genitus non egeret conservatione Dei, quia ipsius generatio sine illius influxu fieret. Tum denique quia ex communissimo Sanctorum, & Theologorum sensu, nihil est quod non possit destrui, & in nihilum abire, vel per solam subtractionem influxus divini; At non possit actio creaturae eo modo destrui, si Deus ad illam immediatè non concurrit.

Nota 3. Præcipuum argumentum quo Durandus motus fuit, ut negaret concursum Dei immediatum ad operationes causarum secundarum, ex eo sumi, quod non possit capere, quomodo Deus non esset causa peccati, si ad illius entitatem immediatè concurreret. Verum difficultas illa facile conciliatur, si dicamus, Deum non esse causam peccati ab hominibus commissi; quia ille tantum dicitur causa peccati ab aliquo patrati, qui eum movet & impellit ad peccatum; sic enim est ipsi author ut peccet, potest que peccatum ei ut causa imputari Ad Deus eti concurrit ad entitatem peccati, non tamen in nostra sententia, hominem impellit sive moraliter, sive physice ad eam producendam, quin potius sincerè optat ut peccatum caveat, bonisque operibus yacet.

DE PECCATIS CAP. VII. 177

vacet. Quare nullo modo dici potest, quod Deus sit homini causa ut peccet, adeoque quod sit causa peccati ab eo patrati.

Sed contraria insitabit aliquis, nam modo Deus realiter, & immediatè concurrat ad actum pravum hoc sufficit ut verum sit, Deum mala opera, non solum permisivè, sed etiam propriè & per se operari, quod tamen repugnat Concilio Trident. *sess. 6. can. 6.* Respondet, Deum non operari propriè & per se actum malum in sensu hæreticorum qui à Concilio damnantur, ita scilicet ut ex directa intentione velit, actus pravos ab hominibus committi, & consequenter eorum voluntatem efficaciter impellat ad eos patrando, ut illi impiissimè sentiunt. Quamvis autem Deus, homine proprio motu se determinante ad opus pravum, ex munere primæ causæ illi cooperetur, id non sufficit, ut dicatur propriè, & per se causa talis operis; præsertim cum ille offerat concursum in actu primo indifferentem, qui non minùs ad actum bonum, quam ad malum trahi potest.

Nota 4. Ex dictis posse colligi resolutionem illius quæstionis, an Deus sit causa excœcationis, & inductionis. Dicendum enim est cum S. Doctore art. 3. Deum non esse causam excœcationis, quantum ad motum animi humani inharentis malo, & aversi à divino lumine, sed solum quantum ad subtractionem gratiæ, ex qua sequitur quod mens non illuminatur, nec cor emolliatur ad rectè vivendum. Quæ postrema verba non sunt intelligenda de subtractione gratiæ sufficientis, & necessariæ ad conversionem, sed efficacioris, qua posita, cor hominis emolliretur.

RESOLUTIO II. *Diabolus non est directè homini causa peccandi.] PROBATUR ex quæst. 80. art. 1. nam voluntas hominis duobus modis moveri potest, nempe ab obiecto, & ab eo quod interius voluntatem movet & inclinat ad volendum, qua posteriori ratione voluntas non nisi à seipso, vel à Deo, qui nequit esse*

esse causa peccati moveri potest: quare ex hac parte, sola hominis voluntas est directe causa peccati. Ex parte vero objecti, aliquid movet voluntatem tripliciter 1. ipsum objectum. 2. Qui proponit objectum 3. Qui persuadet objectum propositum habere rationem boni; sed nullo istorum modorum potest aliquid esse causa peccati directa, quia voluntas non movetur ex necessitate ab aliquo objecto, nisi sit ultimus finis. Unde sequitur, quod diabolus non sit causa peccati directe, vel sufficienter, sed solum per modum persuadentis, vel proponentis appetibile.

Potest hic discursus illustrari ex 1.2. quest. 9. art. 6. ubi S. Thomas voluntatem moveri à solo Deo, sicut ab exteriori principio, probat in hunc modum. Motus voluntatis est ab intrinseco, sicut & motus naturalis, quamvis autem rem naturalem possit aliquid moveare, quod non est causa naturæ rei motæ, motum tamen naturalem causare non potest, nisi quod est aliqualiter causa naturæ. At Deus solus est voluntatis causa, tum quia voluntas est potentia animæ rationalis, quæ à solo Deo causatur per creationem, tum quia cum voluntas habeat ordinem ad universale bonum, nihil potest esse causa voluntatis, nisi ipse Deus, qui est universale bonum. Omne autem aliud bonum per participationem dicitur, estque quoddam particulare bonum, at causa particularis non dat inclinationem universalem. Unde nec materia prima, quæ est in potentia ad omnes formas, potest causari ab aliquo particulari agente. Hinc ergo colligitur, quod etsi dæmon possit movere voluntatem, cum tamen non sit causa voluntatis, motus ejus voluntarius ab eo esse nequit.

Non erit etiam inutile, ad clariorem dictorum intelligentiam, ex tribus postremis articulis quest. illius 80. quam tractamus, breviter hic observare 1. diabolum posse ad peccatum inducere non tantum exterius proponendo aliquod objectum, sed etiam inter-

interius instigando; quatenus potest imaginationi formas aliquas imaginarias praesentare, & in appetitu sensitivo passionem aliquam excitare. 2. Licet dæmon propria virtute, nisi refrænetur à Deo, possit aliquem inducere ex necessitate, ad faciendum actū, qui de suo genere peccatum est, quatenus illius rationem ligare potest, non tamen posse inducere necessitatem peccandi, quia non imputatur homini ad peccatum, quod facit sine usu rationis: si autem ratio illius non est totaliter ligata, habet sufficientem libertatem ad resistendum peccato. 3. Etsi dæmon fuerit occasio omnium peccatorum, quatenus primum hominem ad peccatum induxit, non tamen omnia peccata fieri ex illius suggestione, ut etiam alias notavimus in tractatu de Angelis cap. 12. Porro quia peccatum originale aliquo modo fuit causa aliorum peccatorum, non erit abs re, de eo hinc agere, ubi de causis peccatorum differitur. Sit ergo

RESOLUTIO III. Secundum fidem admittendum est peccatum originale, in posteros Adæ per generationem transsum. Ita omnes Catholici contra Pelagianos, qui olim peccatum originale negabant. Probatur autem 1. ex Scriptura sacra Job. 14. Quis potest facere mundum, de immundo conceptum semine? Psalm. 50. Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum, ubi numerus pluralis pro singulari ponitur. Rom. 5. Per unum hominem peccatum in hunc mundum intravit, & per peccatum mors. Et ne cum Pelagianis dicas, peccatum intrasse in mundum, non propagatione, sed imitatione, Apostolus hanc evasionem excludit Ephes. 2. cùm ait, nos natura esse filios iræ. Imò cùm Pelagius quæreret, per quas rimulas hoc peccatum dilaberetur in animam, Respondit Augustinus lib. 2. de nuptiis cap. 28. ex eo loco Apostoli. Quid quæris, ô Pelagi, rimulam latenter, cùm januam habeas apertissimam, Per unum hominem peccatum intravit in mundum. Quid amplius quæris?

Probari potest 2. Ex Conciliis, & Patribus. Verum aliis dimissis, sufficiet nobis illud ex Tridentino sessione de peccato originali. Si quis Adae prævaricationem sibi soli, & non ejus propagini afferit nocuisse, & acceptam à Deo sanitatem & justitiam quam perdidit, sibi soli & non nobis etiam eum perdidisse, aut inquinatum illum per inobedientię peccatum, mortem & pœnas corporis tantum, in omne genus humanum transfudisse, non auctem & peccatum, quod mors est animæ, anathema sit, cum contradicat Apostolo dicenti, Per unum hominem peccatum intravit in mundum, & per peccatum mors, &c.

Probatur 3. Ex institutione Baptismi. Ecclesia enim semper eredit, baptismum specialiter fuisse institutum pro parvulis, ut scilicet per ipsum mundarentur à peccato originali. Quò sp̄ctat illa sollicitudo, qua parentes Catholicci curant, ut infantes recens nati quām primum baptizentur, credunt quippe eos ante baptismum, infectos esse peccato originali, adeoque si in eo statu moriantur, à regno Dei in eternum exclusiōndos. Nec refert, quòd baptismus à Christo fuerit institutus, nam ante adventum Christi alia erant remedia, quibus infantes à culpa originali purgari poterant, ut diximus ubi de Sacramentis in genere.

Dices 1. Si infantes nascerentur infecti peccato originali, falsum esset illud Ezech. 18. Filius non portabit iniquitatem patris. Verum hoc retorqueri potest contra Pelagianos, tum quia illi dicebant, infantes sine baptismo morientes, ab æterna vita seu à visione Dei excludi; tum quia experientia constat, infantes variis pœnis affici. Quare hinc potius concludi debet, eos alicui peccato à primo parente tracto, obnoxios esse, ut verum sit, filium non portare iniqutatem patris, nisi ipse illius quodammodo sit particeps, ut explicat S. Doctor ad 1.

Dices 2. Si peccatum originale transfunditur per generationem, aut illud subjectivè existit in corpore, aut

aut dicendum est non modo corpus, sed etiam animam generari. Respondeo neutrum sequi non enim ista trans fusio est physica sed moralis, quemadmodum ipsum peccatum originis est aliquid morale. Quare ut Adam censematur transfundere peccatum illud in posteros sufficit quod in via ordinaria ex illius stirpe oriatur, quia pactum tale erat, ut si primus parens a justitia originali sua culpa excideret, eadem etiam omnes illius filii privati essent.

Dices 3. Nos saepe in superioribus dixisse, nullum esse peccatum, nisi sit voluntarium, & contra aliquam legem: infantes autem non uti propria voluntate, neque ullius praecipi capaces esse. Ad hoc responderemus ex S. Thoma i. 2. quæst. 8. art. 1. omnes homines qui nascuntur ex Adam, posse considerari ut unum hominem, in quantum convenient in natura specifica: sicut omnes homines unius communitatis reputantur quasi unum corpus, & unus homo; actus autem unius membra corporalis, puta manus, non est voluntarius voluntate ipsius manus, sed voluntate animæ, quæ primò movet membrum. Sic igitur inordinatio quæ est in isto homine ex Adam genito, non est voluntaria voluntate ipsius, sed voluntate primi parentis, qui movet motione generationis, omnes qui ex ejus origine derivantur; sicut voluntas animæ movet omnia membra ad actum. Unde et si de ratione peccati sit, quod aliquo modo sit voluntarium, & contra legem, est tamen discrimen inter peccatum actuale, & originale, quod actuale debet esse voluntarium, voluntate particulari ipsius a quo perpetratus, & contra legem ipsi impositam: ai satis est quod originale, cum ab actuali distinguitur, sit voluntarium voluntate communi generis humani, seu voluntate Adæ, ut in eo tanquam in capite, omnes homines continentur, & per illum representantur, & consequenter contra legem ipsi Adæ, ut alioquin hominum capiti indictam.

RESOLUTIO IV. Beatissima Virgo Dei Genitrix à peccato originali fuit præservata.] PROBATUR I. Quibusdam testimoniis Scripturæ quæ in hanc rem proferri solent, quale est illud Genes. 3. Inimicitias ponam inter te, & mulierem semen tuum, & sēmen illius, ipsa conteret caput tuum , & tu insidiaberis calcaneo ejus.Ubi ex communi sententia, per vocē, ipsa, quam vulgata habet, intelligitur B.V. per caput serpentis, peccatum originale, & per contritionem illius, omnimoda victoria de illo reportata. Ex his autem sequitur, Virginem Deiparam non tantum à peccatis actualibus, sed etiam ab originali præservatam fuiss

Dices, locum prædictum secundum sensum littoralē non intelligi de Virgine, sed tantum secundū sensum mysticū: at ex sensu mystico Scripturæ non satis firmum deducitur argumentum. Respondeo minōrem veram esse, quando sensus mysticus authoritatibus Patrum, aut Scripturæ interpretum non fulcitur, cuius oppositum hic contingit. Quare si Mariæ virginitatem probare licet, ex mystica rubi, quem Moyses incombustum vidit, expositione, quare non æquè poterit, immaculata illius conceptio probari ex loco allato, aliisque similibus , esto non nisi in sensu mystico intelligentur de Virgine.

Possimus etiam ad idem suadendum , proferre illud ex Cantico Canticorum cap. 4. Tota pulchra es amica mea, & macula non est in te, certum enim est hæc verba non raro à Patribus intelligi de B. Virgine. Quare cùm dicatur, non modo eam totam esse pulchram, sed etiam in ea non esse maculam, hinc planè concludendum est, maculam peccati originalis in illius anima locum nunquam habuisse , ut sapienter concludit Idiota in contemplatione Virginis cap. 3. Confirmatur, nam S. Thomas 3. p. quæst. 27. art. 4. ait, fatendum esse Beatam Virginem nullum actuale peccatum commisisse sive mortale, sive veniale, ut sic in ea impleatur quod dicitur Cant. 4. Tota pulchra

chræs, &c. Arcur non etiam fatendum erit, illam à peccato originali fuisse immunem? Præsertim cùm hoc peccatum turpis sit, quām veniale, ut ex dicendis intelligetur.

Probatur 2. Prædicta resolutio authoritate Ecclesiæ, quæ tam apertè illi favet, ut mirum sit viros Catholicos adhuc prò parte opposita stare. Nam impri- mis ex præcepto Sedis Apostolicæ, Festum Immaculatæ Conceptionis Beatissimæ Virginis per totum orbem celebratur, variaque indulgentia celebra- tibus conceduntur, & speciale hujus Festi Officium in Ecclesia decantatur, idque totum à quam pluri- mis Pontificibus fuit approbatum. Quis verò affir- mari audeat Sedem Apostolicam in re tanti momēti, ad fidem & ad bonos mores spectante, errare pos- se? *Confirmatur*, nam Patres antiqui ex eo quod Ec- clesia Festum Nativitatis Beatissimæ Virginis cele- brat, colligunt eam in nativitate fuisse sanctam, & à peccato originali liberam. Ergo à pari cùm eadē Ec- clesia Festum Conceptionis immaculatæ quotannis celebret, inde magnum eruitur argumentum ad pro- bandum, Mariam Virginem in puncto conceptionis fuisse sanctam, & à macula originali immunem. Imò si ex festo Nativitatis rectè deducitur, Virginem fuisse sanctam, antequam nasceretur, ex eodem colligi debet, eam fuisse sanctam in ipso momento conce- ptionis; cùm ratio reddi nequeat, cur sanctitas illius, si debet antecedere nativitatem, non debeat retro- trahi usque ad ipsum instans conceptionis.

Deinde, quod sententia nostra Sedi Apostolicæ multò magis placeat, quām opposita, vel ex eo con- jicere licet, quod quamdiu summi Pontifices Festum immaculatæ Conceptionis magnis favoribus pro- sequuntur, interim prohibent sub poena excommu- nicationis, ne quis vel in concionibus, vel in lectio- nibus publicis docere audeat, Virginem fuisse con- ceptam in peccato originali. Imò Gregor. XV. al- tum ea de re silentiū deinceps haberi jussit, adeò ut misera

misera illa opinio, etiam à privatis colloquiis expulsa, in insulam mentalem à multis jam annis, iussu Ecclesiae Romanae sit relegata, ut non nemo acutè observavit.

Probari potest 3. Præcedens resolutio ex Patribus, quorum alii sanctitatem, puritatem, & gratiam Virginis a deo extollunt, ut satis indicent eam ab omni peccato fuisse liberam: alii generatim docent, peccatum in Virgine nullum locum habuisse; alii disertè etiam à peccato originali eam eximunt. Verum non est animis in hoc compendio eorum verba recensere, cùm præsertim apud plerosque recentiores, de hac materia tractantes videri possint. Illud solum observandum est, quod dicunt Patres Concilii Trident. sess. 5. in decreto de peccato originali, non esse suæ intentionis, comprehendere in hoc decreto, ubi de peccato originali agitur, beatam & immaculatam Virginem Mariam Dei genitricem.

Probatur 4. Illo discursu, quo S. Doctor 3. parte quest. & articulo citatis ostendit, Beatam Virginem nunquam actu peccasse; Ait enim Deum illos, quos ad aliquid eligit, ita præparare & disponere, ut ad id inveniantur idonei, ad quod eliguntur. Beata autem Virgo fuit electa divinitus, ut esset mater Dei, & ideo non est dubitandum, quin Deus per suam gratiam eam ad hoc idoneam reddiderit: at non fuisset idonea mater Dei, si peccasset aliquando; tum quia honor; & ignominia parentum redundat in prolem; tum quia singularem affinitatem habuit ad Christum, qui ab ea carnem sumpfit: at quæ conventio Christi ad Belial? Tum etiam quia Dei Filius, qui est Dei sapientia, singulari modo in ipsa habitavit, scilicet & in anima, & in utero, dicitur autem Sapient. 1. In malivolam animam non introibit sapientia, nec habitabit in corpore subdito peccatis. Et ideo fatendum est, quod Beata Virgo nullum peccatum actuale commisit sive mortale, sive veniale. Ita S. Doctor cuius xatio aut nihil concludit aut æquè, vel à fortiori conclu-

concludit, Beatam Virginem à peccato originali
fuisse prorsus immunem; si enim peccatum veniale,
quod omnium consensu levissimum est, & cùm gra-
tia divina cohæret, à dignitate, & sanctitate matris
Dei valde alienum censetur, quis dubitat, quin pec-
catum originale, quod privat gratia, & beatitudine,
longius adhuc à Dei Matre abesse debeat.

Addo, et si peccatum mortale aliquo sensu gravius
sit originali, hoc tamen alia ratione esse fœdus, &
cum majori dedecore conjunctum, ut inde conjici-
tur, tum quod ex communi sententia, Christus ma-
gis præcipue venit propter originale, quam propter
actuale, adeò ut venturis esset, si fuisset originale, si-
ne actuall, & non vice versa: tum quia peccatum mor-
tale non impedit, quin homo sit membrum Eccle-
siæ; at homo saltem ut plurimum, manet extra Ec-
clesiam, donec à peccato originali mundatus sit.
Unde in lege nova institutus est baptismus, ut per il-
lum homo ab ejusmodi peccato liberetur, simulque
in Ecclesiam introducatur.

Probatur 5. Quia Beatissima Virgo communiter
prædicatus immunis à multis effectibus peccati o-
riginalis, nimirum à somite peccati, à dolore partus
& fœdibus puerperii, à corruptione corporis, à po-
testate quam vir in uxore m̄ exerceat, &c. Quidni ergo
dilecimus, eam etiam sibi præservatam à peccato o-
riginali? An non magis indecorum erat, quod Dei
mater subjaceret dæmoni, quam pœnis prædictis? I-
ta sanè sentio, & eò libertius quod audiam, omnes
ferè orbis Academias in eandem sententiam con-
spirare, ut plerique testantur, mihique indubitatum
sit, minus piè minusque probabiliter sentire, qui
sanctissimam Dei Matrem peccato originali subji-
clunt, quam qui ex adverso stant, pro immaculata il-
lius Conceptione, quam cum summo Pōtifice, aliis
que Ecclesiæ prælatis, magnō affectū celebrant Re-
gesterix, & omnes populi, principes & omnes judi-
cēs terræ, juvenes & virginēs, senes cum junioribus.

Objicies

Objicies 1. Generales Scripturæ locutiones quibus dicitur : omnes homines in Adamo peccasse, in eo mortuos esse , Christum à peccato omnes liberasse. *Respondeo 1.* Leges generales non excludere privilegia particularia, ut patet, quia etsi in multis offendamus omnes, & omnes nascamur filii iræ, ut loquitur Scriptura, id non impedit quin omnium consensu , Beatisima Virgo fuerit divinitus præservata à peccato actuali, & ante nativitatem sanctificata 2. B. Virginem non fuisse in se maculatam peccato originali , etsi concedatur eam peccasse in Adamo, hinc enim non sequitur, eam de facto incurrisse in peccatum originale , sed ad summum eam contraxisse debitum incurriendi in tale peccatum. Unde etiam ut dicatur à Christo redempta sufficit, quod per illius gratiam ab originali præservata fuerit, siquidem ille est perfectior redimendi modus, quam si post easum restaurata fuisset.

Objicies 2. Plerosque Patres, & Scholasticos specialiter verò S. Bernardum, & S. Thomam stare pro opposita sententia. *Respondeo 1.* Authores illos variè de hac re locutos esse , ut multi observant, nam in uno loco docent, Beatissimam Virginem incidisse in peccatum originale, in alio verò oppositum tradunt. Ita autem varietas facit, ut testimoniiis quæ nobis opponuntur, magna fides adhiberi non possit. 2. Non fieri injuriam Patribus, & Scholasticis, qui aliter quam nos, de conceptione sentiunt, quod salvo honore iis debito, sequamur sententiam de hac re, in quam Ecclesia, totusque penè orbis magis propenderet, quæque rationibus non spernendis innititur, ut ex dictis constat.

Objicies 3. B. Virginem fuisse baptizatam adeoque peccatum originale contraxisse. *Verum negatur id sequi*, nam baptismus confertur præcipue , ut quis fidei Christianæ charactere insigniatur, aliorumque Sacramentorum janua ipsi aperiatur. Quare Virgo baptizata fuit, ut hos effectus obti-

bus
eo
sse.
egia
nus
cri-
ea-
ato
hem
etsi
non
igi-
in-
urā
m
per-
tau-
cia-
op-
e de
uno
pec-
Ista
po-
fieri
nām
e iis
Ec-
ux-
ictis
n.
rum
aci-
nia-
eria-
ctus
bti-

obtineret, non autem remissionem peccati originalis.

In statibus formam baptismi fore falsam, nisi baptizatus à peccatis emundetur, cùm ablutionem internam significet. Sed contra, nam ex communis sententia, potest quis in peccatis existens, baptismum validè suscipere cum fictione, seu et si non sit dispositus ad obtainendam peccatorum remissionem, eamq; non obtineat, quia talis fictio non impedit, quin characterem suscipiat, ut dictum est alibi. A fortiori ergo valebit baptismus, si quis ad eum sine peccato accedit; si quidem illius forma non significat absolute remissionem peccatorum, sed ut summum ex hypothesi quod sint peccata, & suscipiens eorum remissionei impedimentum non apponat.

Objecies 4. Peccatum originale resultat necessariò ex unione animæ, in iis qui via ordinaria ex Adamo generantur; ergo videtur impossibile quod persona aliqua ab eo præservetur. Respondeo non sequi, nam illa resultantia potest impedi per gratiam habitualem, in ipso punto unionis animæ infusam: si enim in instanti anima est capax privationis, consequenter est capax formæ oppositæ, cum privatio aliud non sit, quam negatio formæ in subjecto apto. Quod autem peccatum originale in privatione consistat, dicetur postea.

RESOLUTIO V. *Excepta Beata Virgine, omnes posteri Adam qui via ordinaria ex eo oriuntur, concipiuntur in peccato originali.] Loquor ut vides, de iis qui via ordinaria concipiuntur, nam et si Christus ex Adam descendat, non tamen peccatum originale contraxit; cum virtute Spiritus sancti ex Matre Virgine conceptus fuerit. Imò quamvis Christus natus esset via ordinaria ex viro, & muliere, non contraxisset peccatum originale, quia nullum peccatum cum gratia unionis subsistere potest.*

Probatur ergo resolutio de puris hominibus, à primo parente modo naturali derivatis; quia cùm ex Scri-

ex Scriptura, Conciliis, & Patribus constet, omnes homines concipi, & nasci in peccato, non possumus, sine gravi fundamento aliquos ab hac lege excipere. At nullum tale fundamentum extat, cum desit revelatio de hac re, & rationes quibus moverur, ut Beatam Virginem sine peccato conceptam credamus, in aliis hominibus locum non habeant. Confirmatur, nam quo titulo presumemus majus privilegium alicui concessum esse, quam Joanni Baptista, qui tamen non ab originali preservatus, sed tantum ante nativitatem ab eo mundatus fuit?

Hinc collige 1. contra haereticos, praedestinatos nasci cum peccato originali: nam verba Scriptura etiam ad illos extenduntur, & aliunde dici nequit sine errore, praedestinatos non egere baptismo, & sine illo, etiam ante usum rationis morientes, salvari.

Collige 2. contra eosdem, etiam fidelium filios nasci in peccato originali, propter rationes jam dictas. Quod autem parentes mundi generent filios immundos, explicat Augustinus lib. de peccato originis cap. 40, similitudine oleæ, cuius semen non oleam, sed oleastrum generat. Et lib. 3. de peccatorum meritis cap. 8. similitudine hominis circumcisio, qui generat filium incircumcisum, a quo præputium per circumcisio nem auferendum est.

Jam duo hic breviter queri possunt, 1. an si quis ex carne humana miraculosè formaretur, contraheret peccatum originale. Respondeo negativè, quia ut ait S. Thomas art. 4. peccatum originale à primo parente traducitur in posteros, in quantum moventur ab ipso per generationem, sicut membra moventur ab anima, ad peccatum actuale; non est autem motio ad generationem, nisi per virtutem activam in generatione. Unde illi soli peccatum originale continent, qui ab Adamo descendunt per virtutem activam, in generatione ab eo generaliter derivatam,

quod

DE PECCATIS CAP. VII. 189

quod est secundum seminalem rationem ab eo descendere. Si autem aliquis formaretur virtute divina ex carne humana, manifestum est quod vis activa non derivaretur ab Adamo, quare peccatum originale non contraheret. Nec refert, quod is qui ex carne humana modo jam dicto formaretur, fuisset in Adam; in eo enim fuisset secundum corpulentam substantiam dumtaxat, non vero secundum seminalem rationem, ut notatur in response ad 3.

Quares 2. An si non Adam, sed Eva tantum peccasset, filii eorum contraherent peccatum originale. Respondet S. Thomas ant. s. negative. quod probat, quia solus pater in generatione est principium activum, mater autem tantummodo materiam subministrat. Unde peccatum transfusum esset in posteros, si solus Adam peccasset, non autem si Eva tantum. Sed quicquid sit de illa ratione, congruentius sanè videatur, ut Deus potestatem traducendi justitiam originalem in posteros, dederit Adæ soli; quia cum ille esset caput, & principium totius generis humani, ad eum propriè spectabat pacisci pro se, & pro suis filiis, quorum voluntates in voluntate ipsius continebantur.

RESOLUTIO VI. Peccatum originale nihil est aliud quam privatio justitia originalis debite inesse.] PROBATUR inductione, nam imprimis peccatum originale non est propensio illa, qua concupiscentia fertur in illicita, præveniendo usum rationis, ut volunt quidam heretici: quia certum est, peccatum originale tolli in baptismo, quoad totum id quod veram & propriam rationem peccati habet, ut definitum fuit in Concilio Trident. sess. s. num. 5. cum tamen motus concupiscentiae in renatis maneant, ut satis patet experientia.

Præterea peccatum originale non esse formaliter peccatum ipsum actuale Adæ, ut per illud omnes ejus posteri extrinsecè denominantur peccatores, ut ajunt quidam Catholici, probatur, tum quia Concilium

lium Trident. *seff. citata* statuit. Adæ peccatum omni-
bus inesse unicuique proprium : tum quia simili-
ter dicendum esset. omnes homines constitui justos. de-
nominatione extrinseca ab unica Christi justitia i-
psis imputata, quod tamen hæreticum est; tum quia
sicut non potest quis denominari agens , ab actione
alterius , ita neque ab ea denominari malus aut pec-
cator, tum quia alias simpliciter verum esset , quod
Pelagiani dicebant. peccatum originale non inhæ-
re parvulis ipsis . & quod inde consecutum duce-
bant. eos non indigere baptismo , ad consequendam
remissionem peccati originalis.

Ex his autem concludimus tandem , peccatum o-
riginale consistere formaliter, in privatione justitiae
originalis debitæ inesse, ut patet à sufficienti enumera-
tione: quia cum primus parentis per inobedientiam,
non tantum sibi, sed etiam nobis justitiam originalem
amiserit, dubium non est, quin ejusmodi privatio qua
à gratia & amicitia divina excidimus, in nobis sit ma-
la moraliter, & per eam intrinsecè foedati & pecca-
tores constituamur, Deusque meritò propter illam
nos à beatitudine æterna excludat. Confirmatur, nam
peccatum originale formaliter tollitur per gratiam
baptismalem, ergo consistit formaliter in privatione
talis gratiæ , quæ à justitia originali non distingui-
tur.

Dices r. Si actuale peccatum Adæ non spectat ad
essentiam peccati originalis, quomodo verum est illud Pauli *Roman. 5.* Per unius inobedientiam pecca-
tores constituti sunt multi: & quod postea ait, in Ad-
amo omnes peccasse. *Respondeo r.* Nos per inobe-
dientiam primi parentis peccatores fuissimmo consti-
tutos, non formaliter, sed causaliter, quatenus per illius
prævaricationem, non modo pœnæ corporales, sed
etiam peccatum ipsum in nos transfusum est, ut ex-
plicat Concilium Trident. *seff. 5. citata*, & satis patet
ex eo quod addit Apostolus, Ita & per unius obe-
dientiam justi constituentur multi, constat enim
nos

DE PECCATIS CAP. VII. 191

nos per justitiam Christi non esse justificatos formaliter, sed causaliter.

Respondeo 2. Nos in Adam peccasse, non quod tunc actu peccaverimus, cum nondum essemus, sed quia cum ille esset caput nostrum, & justitiam accepisset ea lege, ut eam in nos transfunderet; si in obedientia permaneret, secus verò & sibi, & nobis amitteret, eo ipso quod præceptum divinum violauit, hinc contraximus aliquam necessitatem incurriendi in peccatum, statim atque existimus.

Dices 2. Aut Beata Virgo à Christo redempta non fuit, aut si fuit, vel ea habuit peccatum originale in se, aut certè debuit habere aliquid maculæ in primo parente à quo liberaretur; hoc enim ablato nihil superest quod remissione indigeat. *Respondeo 1.* Hoc argumento, si quid probat, contra suos authores colligi, Beatam Virginem fuisse obnoxiam, saltem ex parte peccato originali: si enim eandem Adæ actionem ipsa patravit, & hæ spectat ad essentiam, vel integritatem peccati originalis, quis non videt, Dei Matrem à peccato originali non fuisse perfecte & totaliter liberatam?

Respondeo 2. Etsi actuale peccatum Adæ non sit de intrinseca ratione peccati originalis & nulla fuerit in Virgine macula luenda, hinc non sequi, eam nō fuisse redemptam; quia ad hoc sufficit, quod à culpa originali, per specialem gratiam præservata fuerit, ut iam supra observatum fuit.

Dices 3. Etsi per baptismum conferatur gratia sanctificans, non tamen propter ea restituitur baptizato justitia originalis, qualem amisit in Adamo: ergo falsum est, quod peccatum originale consistat in privatione talis iustitiae. *Respondeo* hinc tantum sequi, peccatum originale non esse formaliter privationem iustitiae originalis; prout hæc includebat non modo gratiam, charitatem, aliasque virtutes infusas, sed etiam perfectam subjectionem appetitus ad rationem, absolutam rerum omnium naturalium scientiam,

scientiam, præservationemque à morbis, aliisque incommodis corporeis. Negamus tamen inde colligi, peccatum originale non esse formaliter privationem justitiae originalis, qua parte hæc includebat gratia, & virtutes infusas, in quibus justitia & sanctitas interna formaliter constituitur.

Dices 4. Privatio justitiae in nobis est pœna peccati originalis, ex S. Thoma infrà quæst. 55. art. 5. ergo ipsa nō est peccatum originale, sed potius effectus illius. *Respondeo S. Doctorem quæst. 82. art. 3. apertè nobis favere cùm dicat, privationem justitiae originalis, per quam voluntas subdebatur Deo, esse formale in peccato originali. Quare cùm alio loco ait, privationem justitiae esse pœnā peccati originalis sensus est, nos in pœnam peccati primi parentis, privatos esse justitiae originali ; quod non impedit, quin talis privatio sit peccatum in nobis.*

Instabus, cùm Deus nobis deneget gratiam, si peccatum originale consistit formaliter in priuatione gratiae, sequitur Deum esse propriè causam peccati originalis. *Respondeo id non sequi, nam peccatum originale non est privatio gratiae, quoniam libet sponte, sed quatenus est privatio gratiae, ut debite, ratione non est à Deo; cùm posita Adæ inobedientia, non teneatur in instanti conceptionis, illius posteris gratiam infundere.*

Dices 5. Privatio gratiae est in eo, qui post baptismum mortaliter peccavit, & tamen in eo non est peccatum originale, ergo peccatum originale non est privatio gratiae. *Respondeo, peccatum originale non esse quamcumque privationem gratiae, sed privationem gratiae, ob peccatum primi parentis, qua ratione non est in baptizatis, sed propter personale ipsorum peccatum.* *Unde collige, peccatum primi parentis, licet non sit intrinsecum peccato originali, ut suprà ostendimus, per illud tamen connotari; adeò ut essentia peccati originalis perfectè non intelligatur, sine tali connotatione.*

CAPUT